

www.pwc.lt

2007-2013 M. ES STRUKTŪRINĖS PARAMOS FINANSAVIMO TAKOSKYRŲ VERTINIMAS

Galutiniai vertinimo rezultatai

2011 m. gegužės 10 d.

Pristatymo struktūra

1. Vertinimo tikslas ir metodologija
2. Vertinimo rezultatai
 - 2.1. Finansavimo takoskyrų kokybė ir pakankamumas
 - 2.2. Dvigubo finansavimo prevencijos ir kontrolės sistema
3. Rekomendacijos
4. Klausimai / diskusija

Vertinimo tikslas ir metodologija

1

Vertinimo tikslas

Vertinimo tikslas:

Tobulinti 2007-2013 m. veiksmų programų įgyvendinimą.

Vertinimo uždaviniai:

- Įvertinti esamas ir nustatyti papildomas finansavimo takoskyras tarp ES fondų, kitų finansinių priemonės, susijusių su ES fondų finansuojamomis sritimis, nacionalinių finansavimo šaltinių, veiksmų programų prioritetų ir priemonių;
- Įvertinti dvigubo finansavimo prevencijos ir kontrolės sistemą, administruojant 2007-2013 m. ES struktūrinę paramą ir pateikti rekomendacijas sistemos tobulinimui.

Dvigubo finansavimo ir finansavimo takoskyrų apibrėžimas

Dvigubas finansavimas:

tų pačių išlaidų deklaravimas skirtingiems finansavimo šaltiniams, siekiant gauti jų visų finansavimą. Kitais žodžiais tariant, tai nesąžiningas piktnaudžiavimas visuomeninėmis lėšomis, kuris yra griežtai draudžiamas.

Finansavimo takoskyros:

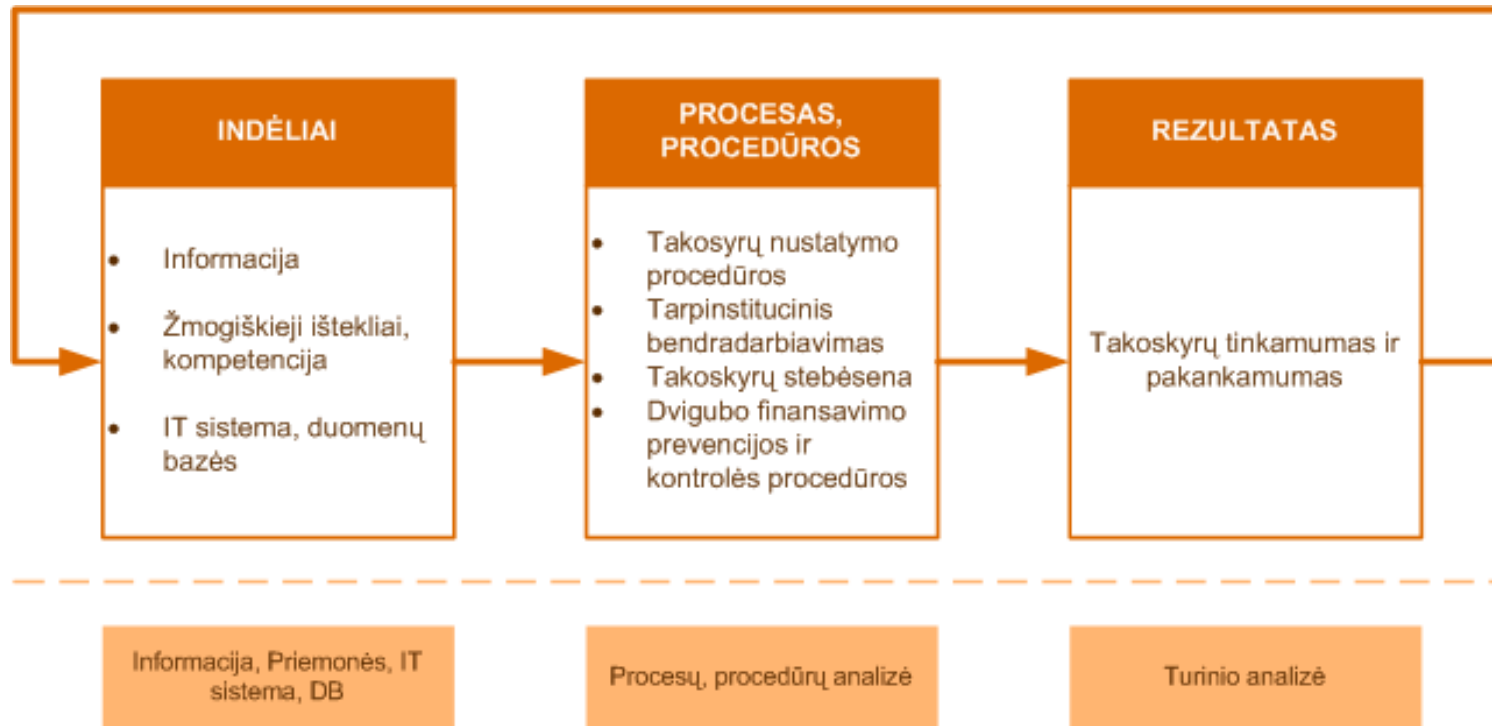
teisės aktuose ir kituose reglamentuojančiuose dokumentuose nustatyti reikalavimai, susiję su atitinkamų ES ir ne ES finansinių priemonių finansuojamų veiklų atskyrimu, identifikuojant egzistuojančią tam tikrų priemonių/sričių persidengimo riziką bei nustatant jų atskyrimo kriterijus.

Finansavimo takoskyrų pakankamumo vertinimo procesas

Bendrų požymių priskyrimas ir lyginamoji analizė

- Finansinių instrumentų sąrašo sudarymas;
- Požymių priskyrimas (finansiniai instrumentai, VP priemonės):
 - sritys;
 - galimi pareiškėjai.
- Sankirtų žemėlapių sudarymas (priemonė/instrumentas, priemonė/priemonė);
- Sankirtų grupavimas (pvz.: viena VP priemonė kertasi su visomis kito VP prioriteto priemonėmis);
- Sankirtų sąrašo sudarymas;
- Sankirtų analizė pagal remiamas veiklas.

Dvigubo finansavimo prevencijos ir kontrolės sistemos vertinimo metodinis modelis

Vertinimo rezultatai

2

Vertinimo rezultatai

Finansavimo takoskyrų pakankamumas

2.1

Finansavimo takoskyrų kokybės ir pakankamumo vertinimas

Identifikuoti potencialūs persidengimai:

- Priemonė/priemonė arba priemonė/prioritetas – 30
- Instrumentas/priemonė arba instrumentas/prioritetas – 27

Identifikuotos rizikingiausios intervencijos sritys:

- Moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra;
- Švietimas / Viešasis administravimas (mokymai);
- Techninė parama.

Finansavimo takoskyrų kokybės ir pakankamumo vertinimas

Analizės rezultatų pavyzdys Nr. 1

VP priemonė	Instrumentas	Komentaras	Rizikos laipsnis
3.1 prioritetas - Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai: VP3-1.1-VRM-03-R	Ignalinos programa	Dvigubo finansavimo rizika egzistuoja, nes sutampa VP priemonės ir finansinio instrumento galimi pareiškėjai, remiama sritis bei veiklos, susijusios su daugiabučių namų energijos sistemos modernizavimu. Sutampančių finansuojamų veiklų pavyzdys: VP3-1.1-VRM-03-R remia elektros tiekimo sistemų remontą ir rekonstravimą, o Ignalinos programa – pastatų energijos efektyvumo didinimo projektus.	Didelis

Finansavimo takoskyrų kokybės ir pakankamumo vertinimas

Analizės rezultatų pavyzdys Nr. 2

VP priemonė	Instrumentas	Komentaras	Rizikos laipsnis
1.4 prioritetas. Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas: VP1-4.1-VRM-01-V VP1-4.1-VRM-03-V VP1-4.1-VRM-04-R	Specialioji tranzito schema	Specialioji tranzito schema remia institucijų personalo mokymo veiklą. Kadangi 1.4 prioritetas taip pat finansuoja valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojų mokymus, egzistuoja finansavimo šaltinių persidengimo rizika. Sutampa galimi pareiškėjai, remiama sritis bei veikla, susijusi su asmenų mokymais bei kvalifikacijos kėlimu.	Didelis

Vertinimo rezultatai

Dvigubo finansavimo prevencijos ir kontrolės sistema

2.2

Dvigubo finansavimo prevencijos ir kontrolės sistemos vertinimas

Informacija apie finansavimo šaltinius:

- Svarbiausias finansavimo takoskyrų nustatymo ir stebėsenos aspektas;
- Informacija sunkiai prieinama, nėra vieno centralizuoto šaltinio.

Informacija apie finansuojamus projektus:

- Informacija sunkiai prieinama, nėra vieno centralizuoto šaltinio.
- Skiriasi reikalingos informacijos detalumo poreikiai.

Dvigubo finansavimo prevencijos ir kontrolės sistemos vertinimas

Administraciniai gebėjimai:

- Pagrindinės reikalingos kompetencijos susijusios su informacijos valdymu;
- Žinių lygis priklauso nuo administruojamų VP priemonių bei kitų finansinių instrumentų skaičiaus;
- Kitų sistemos dimensijų (informacija, instrumentai, procedūros) nepakankamumas didina administracinių gebėjimų poreikį;
- Funkcijų, susijusių su dvigubo finansavimo prevencija ir kontrole, realizavimas gali tapti priklausomas nuo atsakingų darbuotojų proaktyvios pozicijos ir bendro užimtumo lygio.

Dvigubo finansavimo prevencijos ir kontrolės sistemos vertinimas

Informacijos valdymo instrumentai ir priemonės:

- Nepakanka turimų informacijos valdymo priemonių;
- Efektyviausia priemonė – finansuojamų projektų duomenų bazės.

Instrumentai ir priemonės, skirti kompetencijos kėlimui:

- Vienos lengviausiai įgyvendinamų, mažiausiai išteklių reikalaujančių priemonių;
- Nepakankamai panaudojamos praktikoje.

Instrumentai ir priemonės, skirti metodų taikymui:

- Efektyvios ir geriausiai reglamentuotos priemonės;
- Priemonių taikymui svarbus išankstinis pasiruošimas.

Dvigubo finansavimo prevencijos ir kontrolės sistemos vertinimas

Procedūros:

- Tinkamai perkelti teisės aktų reikalavimai:
 - › tarpinių ir įgyvendinančiųjų institucijų nustatytos dvigubo finansavimo prevencijos ir kontrolės procedūros iš esmės atitinka FM rekomendacijas;
- Procedūrų detalumas nėra pakankamas;
- Vertinimo metu identifikuota “gerosios” praktikos pavyzdžių;
- Trūksta priemonių (ir kitų sistemos dimensijų) procedūroms atlikti.

Dvigubo finansavimo prevencijos ir kontrolės sistemos vertinimas

Tarpinstitucinis bendradarbiavimas:

- Bendradarbiavimo formos reglamentuotos, tačiau nenumatyta kada jis turi būti vykdomas;
- Bendradarbiavimo lygis priklauso nuo dvigubo finansavimo specifikos supratimo.

Finansavimo takoskyrų stebėseną:

- Takoskyrų turinį geriausiai valdo tarpinės institucijos, tačiau informacija nepakankamai vertinama sistemos mastu (centralizuotai);
- Tarpinių institucijų veiksmai nepakankamai detaliam reglamentuoti.

Gerosios praktikos pavyzdžiai

Projektų atranka

- PFSA nustatytas reikalavimas pareiškėjams pristatyti atitinkamos institucijos, administruojančios persidengiantį finansavimo šaltinį patvirtinimą, kad pareiškėjas nėra gavęs (arba yra gavęs) paramos pagal kitą priemonę ar programą;
- Pvz.: priemonės **VP3-1.2-VRM-01-R „Prielaidų spartesnei ūkinės veiklos diversifikacijai kaimo vietovėse sudarymas“** pareiškėjas kartu su paraiška turi pateikti Regiono plėtros tarybos sekretoriato išduotą dokumentą, patvirtinantį, kad projekte numatytos investicijos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos Susisiekimo ministerijos priemonės pagal Ekonomikos augimo veiksmų programą „Savivaldos transporto infrastruktūros modernizavimas ir plėtra“ ir Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programos priemonės „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“ lėšomis, siekiant išvengti dvigubo finansavimo rizikos.

Gerosios praktikos pavyzdžiai

Projektų administravimo etapas

- Apsikeitimas finansuojamų projektų duomenimis (projektų duomenų bazėmis) tarp skirtingus finansavimo instrumentus administruojančių institucijų;
- Pvz. NMA teikia finansuojamų projektų sąrašus CPVA / LVPA.
- Kelis skirtingus finansavimo instrumentus administruojančių institucijų vidinės projektų duomenų bazės ir tarp jų vykdoma patikra dėl dvigubo finansavimo;
- Pvz.: CPVA naudojamos finansuojamų projektų duomenų bazės (įvairių finansavimo šaltinių).

Užsienio šalių praktikos vertinimas

Finansavimo takoskyros

Praktika panaši į taikomą Lietuvoje – atskyrimai veiksmų programose, daugiausiai – su EŽF ir EŽŪFKP;

- Skiriasi atskyrimo kriterijų pateikimo forma;
- Skiriasi takoskyrų peržiūros ir atnaujinimo procedūros.

Dvigubo finansavimo prevencijos ir kontrolės procedūros

Praktika, taikoma ir Lietuvoje, taip pat “geroji” praktika:

- Kitų institucijų įtraukimas (pvz.: Mokesčių inspekcija);
- Skirtingų finansavimo šaltinių IS integravimas (pvz.: ES SF ir EŽF);
- Finansuotų projektų duomenų bazės (pvz.: EC FTS).

Rekomendacijos

3

Finansavimo šaltinių, prieinamų projektų vykdytojams Lietuvoje, sąrašas

- Remiantis šioje ataskaitoje pateikiamu kitų finansavimo instrumentų sąrašu, sukurti nuolat atnaujinamą ir atsakingoms institucijoms prieinamą informacijos apie kitus finansavimo instrumentus šaltinį;
- Nustatyti sąrašo atnaujinimo procedūrą ir atsakomybes. Pavesti tarpinėms ir įgyvendinančiosioms institucijoms stebėti kitus finansavimo šaltinius ir informuoti apie jų pokyčius ar naujus šaltinius;
- Apsvarstyti galimybę sąrašą integruoti į SFMIS.

Finansavimo takoskyrų susistemimas

- Vadovaujantis BPD laikotarpio praktika, VP priedų pakeitimų tvirtinimą 2014-2020 m. programavimo laikotarpyje deleguoti Veiksmų programų stebėsenos komitetui;
- Detalias finansavimo takoskyras, nustatomas veiksmų programose, VP prieduose ir PFSA sisteminti viename šaltinyje, kuris galėtų būti operatyviai atnaujinamas;
- Apsvarstyti galimybę finansavimo takoskyrų informaciją integruoti į SFMIS.

Finansavimo takoskyrų stebėseną

- Finansavimo takoskyrų stebėseną grįsti finansavimo šaltinių ir finansavimo takoskyrų sąrašų atnaujinimu;
- Tarpinėms institucijoms galėtų būti pavesti stebėti temines sritis, susijusias su jų administruojamomis veiksmų programų priemonėmis, galutinę informacijos surinkimo ir apibendrinimo funkciją paliekant vadovaujančiajai institucijai;
- Įgyvendinančiosioms institucijoms pavesti informuoti apie pastebėtus naujus finansavimo šaltinius ar pokyčius esamuose šaltiniuose.

Tarpinstitucinio bendradarbiavimo skatinimas

- Tarpinėse ir įgyvendinančiose institucijose paskirti asmenis (angl. *focal point*), atsakingus už klausimų, susijusių su dvigubo finansavimo prevencija ir kontrole, tarpinstitucinį koordinavimą;
- Sukurti įrankį (pvz.: elektroninę konferenciją/forumą) keistis informacija, susijusia su dvigubo finansavimo prevencija;
- Organizuoti institucijų apsikeitimą geraja praktika ir spręsti einamuosius klausimus (pvz.: panaudojant mokymus ar darbinių susitikimų (angl. *workshop*) modelį).

Kitos rekomendacijos

- LR teisės aktuose nustatyti vieningą dvigubo finansavimo sąvokos apibrėžimą.
- Apsvarstyti galimybę kitame programavimo etape ES struktūrinės paramos priemonių finansuojamas veiklas nustatyti naudojant vieningą klasifikavimo sistemą (pvz.: NACE 2 red.);
- Atlikti bendros Lietuvoje administruojamų finansinių instrumentų finansuojamų projektų duomenų bazės sukūrimo sąnaudų-naudos analizę.

Kitos rekomendacijos

- Skatinti kryžminių patikrų vietoje vykdymą projektuose, kuriuose identifikuota didelė dvigubo finansavimo rizika;
- Papildyti PAFT (ar kitus teisės aktus, reglamentuojančius projekto vykdytojų atsakomybę) įtraukiant nuostatą, kad įgyvendinančiosios institucijos gali tikrinti projekto vykdytojo veiklą ne tik kiek ji susijusi su įgyvendinamu projektu, tačiau kiek tai reikalinga dvigubo finansavimo kontrolės procedūroms atlikti. Atitinkamą nuostatą įtraukti į naujai pasirašomas projektų finansavimo ir administravimo sutartis, PFSA.

Klausimai / diskusija

4

Ačiū už dėmesį

This publication has been prepared for general guidance on matters of interest only, and does not constitute professional advice. You should not act upon the information contained in this publication without obtaining specific professional advice. No representation or warranty (express or implied) is given as to the accuracy or completeness of the information contained in this publication, and, to the extent permitted by law, [insert legal name of the PwC firm], its members, employees and agents do not accept or assume any liability, responsibility or duty of care for any consequences of you or anyone else acting, or refraining to act, in reliance on the information contained in this publication or for any decision based on it.

© 2011 PricewaterhouseCoopers UAB. All rights reserved. In this document, "PwC" refers to PricewaterhouseCoopers UAB which is a member firm of PricewaterhouseCoopers International Limited, each member firm of which is a separate legal entity.